

lení vyšších správních míst, tedy nejen obce politické, po případě osadní, nýbrž i obce církevní, a nejen obce v technickém smyslu, nýbrž i okresy, po případě v tom kterém zřeteli i země, dále právě na Moravě a ve Slezsku i silniční korporace, zastoupené t. zv. silničními výbory. § 867 obč. zák. odkazuje ve příčině toho, čeho k platnosti smluv s »obcemi« takovými třeba, na příslušné politické předpisy, tedy na obecní zřízení, zákon o okresních zastupitelstvech (v Čechách), o ochraně církevního jmění a zákony o silničních výborech, k nimž patří i shora citovaný, jež ovšem nějakého § 865 obč. zák. podobného předpisu neobsahují, ale tím není věc vyřízena, nýbrž právě proto nastává otázka obdoby § 865, když zákon mluví o »obcích« pravidelně v souvislosti s osobami nesvéprávnými, jak právě už § 21 a pak §§ 865 a 867 obč. zák. dokazují. § 867 sám odkazuje na §§ 27 a 290 obč. zák. § 27 praví, že o tom pokud obce jsou ohledně práv svých postaveny pod zvláštní péči veřejné správy, jest v politických zákonech ustanoveno, a na tyto zákony odkazuje také § 290. V tomto postavení obcí »pod zvláštní péči veřejné správy« záleží právě jich postavení pod zvláštní ochranu zákona, o níž § 21 mluví, ale tato zvláštní péče veřejné správy o ně se jeví podle oněch politických zákonů, na něž se v příčině jich odkazuje, jako péče vyšších, nadřazených správních mocí, tedy úřadů, jež tuto moc vykonávají, zkrátka jako péče nadřazených úřadů, jichž doзору a schválení úkony obcí podléhají, takže jen potud tu možno mluvit o smlouvě kulhavé (negotium claudicans), pokud smlouva na straně obce vyššího schválení na př. u obce nejnižšího řádu schválení okresním výborem nebo zastupitelstvem, nebo u okresu schválení zemským výborem neb zastupitelstvem, neb u církevních obcí státním úřadem a vyšším církevním úřadem má potřebí. Pokud jde tedy o silniční konkurence, nastal by případ smlouvy kulhavé, kdyby šlo o smlouvy spadající pod předpisy § 32 zákona čís. 33/1898 z. zák. pro Slezsko, k nimž se tam vyžaduje schválení zemského výboru, nikoli však nemůže o takové kulhavosti býti řeči, když »obec« sama, zde tedy konkurence silniční, žádnou podle předpisů pro ni o tom daných závaznou smlouvu neuzavřela, protože orgán, který k tomu jest povolán, zde silniční okresní výbor, vůbec ještě se s věcí nezabýval, a žádného prohlášení neučinil, nýbrž taková, ani obcí samou platně ještě neuzavřená smlouva jest prostě ničí, žádnou, neexistující, a nelze z ní vyvozovati práva a povinnosti ani pro ni ani pro druhou stranu. Musí tedy žalovaná konkurence podle § 418 poslední věta obč. zák. nahraditi žalobkyni obecnou cenu zabrané stavbou půdy, ale poněvadž ani ohledně výměry této půdy a vůbec obecné ceny nebylo nic vyšetřeno a zjištěno, bylo tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 9239.

Otázka, zda vady, jež jsou důvodem správy, jsou takové, že znemožňují, by bylo věci řádně užíváno, jest otázkou právní, kterou náleží řešiti soudu, nikoliv znalcům, svědkům nebo stranám.

Nemožnost řádného užívání věci podle § 932 obč. zák. není totožnou s neupotřebitelností a s bezcenností, nýbrž znamená užívání, jež věc má poskytovat podle svého hospodářského určení. Řádné užívání ložnice vyžaduje, by jak v příčině jednotlivého nábytku, tak i v celku poskytovala účelné a úhledné obydlí.

Z toho, že kupitel užíval koupené věci i po té, kdy ji dal k dispozici, nelze ještě souditi, že se vzdal nároku na vrácení kupní ceny.

(Rozh. ze dne 4. října 1929, Rv II 29/29.)

Žalobkyně koupila od žalovaného ložnici. Zjistivši však, že ložnice má vady, pro které ji nelze používat, dala ji žalovanému k dispozici a žalovala ho o vrácení kupní ceny. Žalovaný namítl mimo jiné, že žalobkyně ložnice užívala i po té, když ji dala k dispozici. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Je-li jisto, že vady nábytku nelze odstraniti a že brání řádnému užívání nábytku, jest žalobní nárok oprávněn. Odvolání zastává ovšem opačný názor proto, že žalobkyně nábytku i dále užívala. Tomuto názoru bylo by lze přisvědčiti, kdyby žalobkyně po zjištění vad nebyla nic o tom žalovanému hlásila a kdyby nebyla žádala, by jí kupní cenu vrátil. Žalobkyně však tak učinila a nedosáhnuvši uznání žalovaného, nastoupila proti němu pořad práva. Tím svůj úmysl způsobem nezanechávajícím pochybnosti a jasně projevila a nelze tvrditi, že dalším používáním nábytku se vzdala redhibičního nároku. Toto další užívání není sice oprávněné, může míti následky, netýká se však nikterak žalobního nároku, ať se tento posuzuje podle práva občanského nebo obchodního. Z té příčiny jsou liché i další námítky odvolání, že žalobkyni neomlouvá její nemajetnost, že měla nábytek uložit a koupiti si jiný na splátky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Kusost řízení vidí dovolatel v tom, že nebyl připuštěn důkaz znalcem a svědky, pak výslechem stran o tom, že se nábytek, který dodal žalovaný žalobkyni, hodí k řádnému užívání. Leč otázka, zda vady, které jsou důvodem správy, jsou takové, že znemožňují, by věci bylo řádně užíváno, jest otázkou právní, kterou řešiti náleží soudu, nikoli znalci, svědkům nebo stranám. Věcí znalce jest jen, by objasnil podstatu a způsob vad, podal tedy podklad pro rozhodnutí soudu ve smyslu § 932 obč. zák., zda těmito vadami bylo znemožněno, by bylo věci řádně užíváno. Tyto podklady podány byly znaleckým posudkem a není třeba dalšího dokazování. Důkaz slyšením stran byl podle toho a podle § 371 c. ř. s. přímo nepřípustný. Nižší soudy správně posoudily věc i po stránce právní. Dovolatel jest názoru, že dodaný nábytek vskutku řádné užívání umožňuje, ana ho žalobkyně skutečně používala, a to i po té, když ho již dala k dispozici. Leč dovolatel přezírá, že nemožnost řádného užívání věci podle § 932 obč. zák. není totožnou s neupotřebitelností a bez-

cenností, nýbrž znamená užívání, jež věc podle svého hospodářského určení má poskytovat, tedy nejen nezbytně nutné užívání. Řádné užívání ložnice vyžaduje, aby jak v příčině jednotlivého nábytku, tak i v celku poskytovala účelné a úhledné obydlí. Ložnice, jejíž nábytek je, jak zjištěno, popraskán, při němž zadky skříně jsou seschlé a vylezlé, dveřní duhy jsou popraskané tak, že syrové dřevo vylezlo, dveře jsou pokřiveny, při postelích jsou hlavní strany seschlé, vylezlé suky, také výplně seschlé, takže viděti přes výplně na zeď, má podstatné vady a znemožňuje řádné užívání ve smyslu shora naznačeném. Rovněž nepodstatněn jest dovolatelův předpoklad, že se žalobkyně vzdala redhibičního nároku tím, že nábytku používala, pokud se týče, že nároku pozbyla tím, že svým vlastním jednáním znemožnila uvedení v předešlý stav. Jest zřejmo, že nábytek nelze žalovanému vrátiti v stavu, v němž byl žalobkyní převzat. Vady se neobjevily při dodání nábytku, nýbrž teprve při používání. Jestliže však žalobkyně nábytku používala i po té, když ho dala žalovanému k dispozici, zavínil to žalovaný sám tím, že nedůvodně odepřel vzítí vadný nábytek zpět a vrátiti kupní cenu, čímž by byl umožnil žalobkyni opatřiti si nezbytně nutný nábytek jiný. Následky prodlení nestihají žalobkyni, nýbrž žalovaného.

Čís. 9240.

K opodstatnění sudiště podle § 93 j. n. stačí, by žalobce v žalobě, již pod jedním podal proti několika žalovaným, tvrdil a po případě za sporu doličil, že jeden ze společníků ve sporu (jeden z hlavních zavazovaných) má obecné sudiště před dovolaným soudem. Otázka přípustnosti společenství v rozepři jest teprve otázkou dalšího řízení a dojde rozřešení nezávisle na řešení otázky příslušnosti.

(Rozh. ze dne 5. října 1929, R I 404/29.)

Žalobu, v níž se domáhal zaplacení na Josefu N-ovi, Juliu S-ovi a Otakaru S-ovi, zadal žalobce na soudě, v jehož obvodu bydlel jen Josef N. Žaloba byla opřena o ujednání, o němž žalobce tvrdil, že je s ním uzavřel žalovaný Otakar S. jménem vlastním a v zastoupení spolužalovaných Josefa N-a a Julia S-a, byv jimi k jednání zmocněn. Námitce místní nepřislušnosti, vznesené žalovanými Juliem S-em a Otakarem S-em, soud první stolice vyhověl a žalobu ohledně nich odmítl. **D ů v o d y:** Na základě zjištěných okolností dospěl soud k přesvědčení, že spolužalovaný Josef N. není účastníkem případného smluvního poměru mezi žalobcem s jedné a Juliem a Otakarem S-ovými s druhé strany, že tudíž není jejich společníkem v rozepři podle § 11 c. ř. s., následkem čehož nelze tu použití ustanovení § 93 j. n., ježto toto předpokládá jsoucnost skutečného společenství v rozepři, jež nelze nahraditi uměle žalobcem proti skutečnému stavu zkonstruovaným, t. j. bezdůvodně tvrzeným společenstvím. Tento názor soudu je opřen jednak o do-